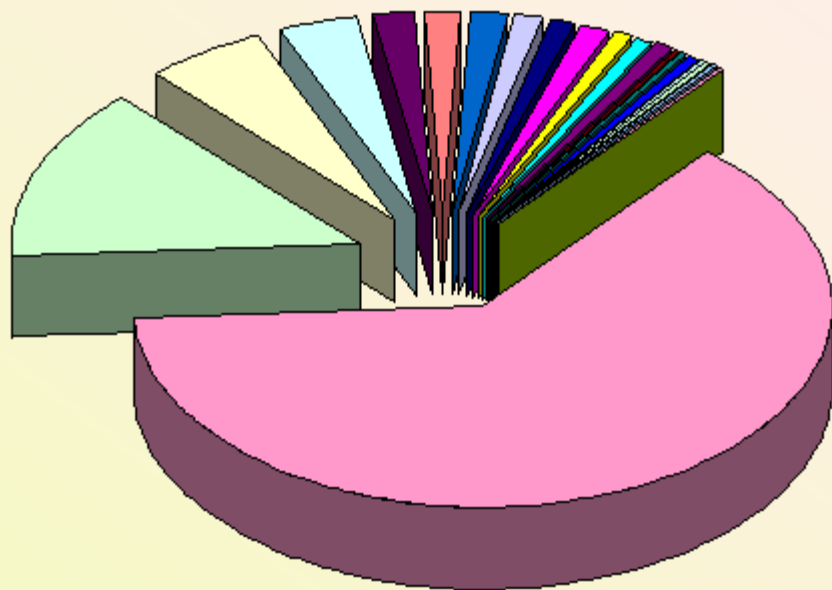
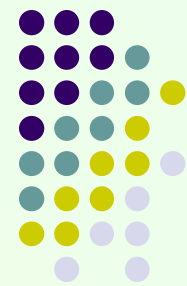
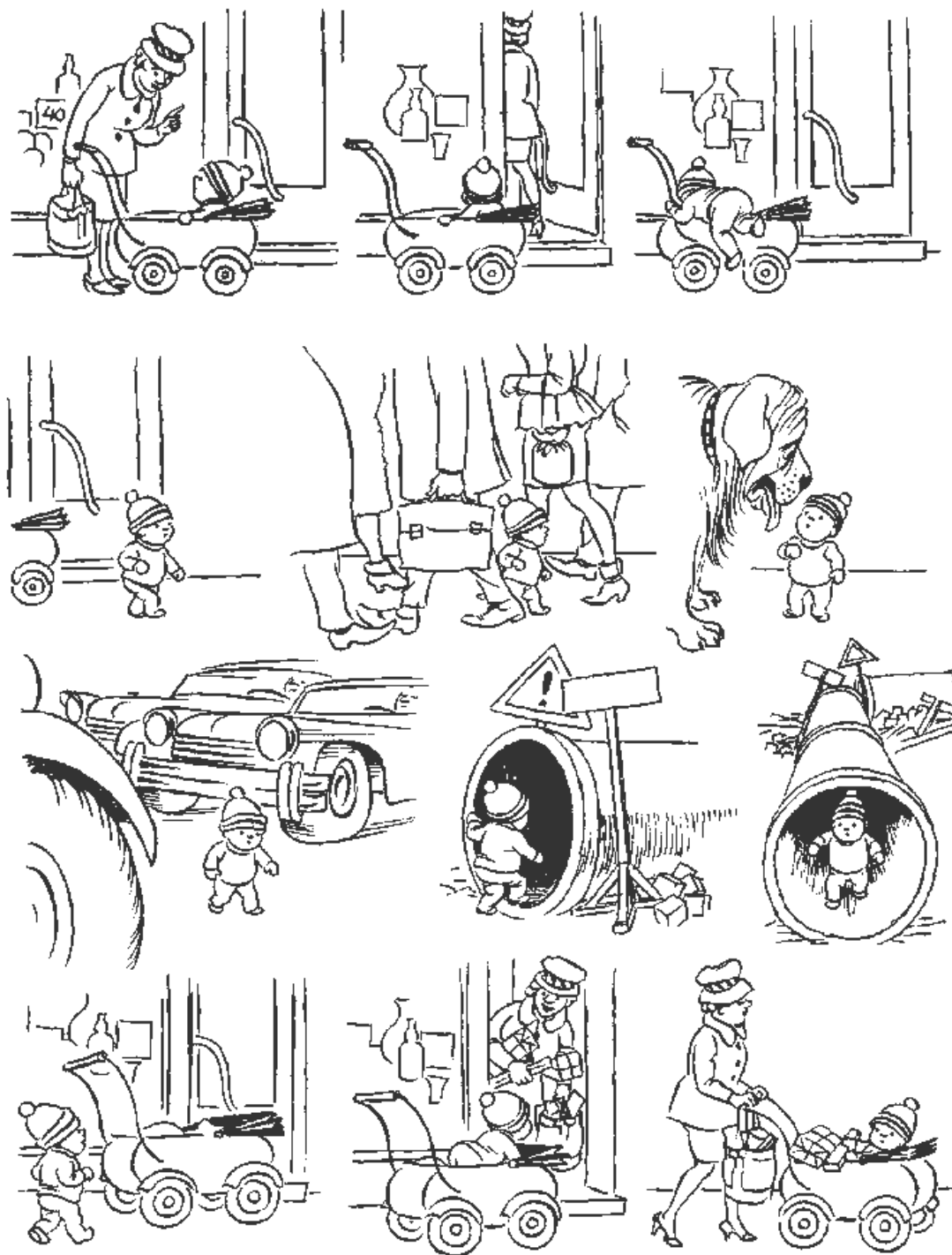
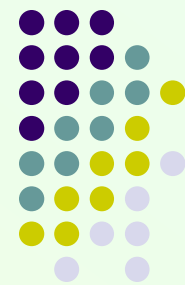

ПІЗНАННЯ ЯК ДІЯЛЬНІСТЬ

Пізнання — особлива діяльність, притаманна людині, як розумній істоті. Це сукупність процесів, процедур і методів здобуття знань про явища і закономірності об'єктивного світу.

Результат пізнання

Результатом пізнання є знання.

Знання — це знайомство з навколишнім світом, обізнаність чи розуміння когось або чогось, наприклад, фактів, інформації, описів або навичок. Знання отримується через досвід або освіту шляхом спостереження, дослідження чи навчання. Це фундаментальне поняття, щодо якого не існує однозначного

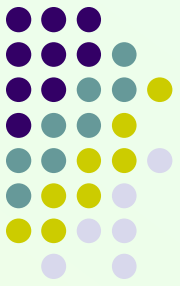
Пізнавальне відношення людини до світу

Людина живе свідомо, мотивує свої вчинки (тобто, вона не лише пропускає через свідомість, але й певним чином виправдовує їх). Завдяки свідомості вона організовує своє життя в часі (співвідносить сучасне з минулим і майбутнім), в просторі, враховує в своїй діяльності причинні зв'язки тощо.

Пізнавальне відношення людини до світу

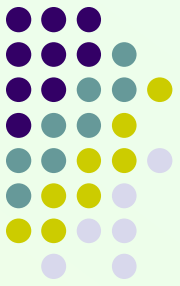

Протягом свого існування суспільство створило певні форми, в яких культивується (твориться, зберігається і передається) **духовність**. Це – **мистецтво, мораль, релігія, філософія, наука**. **Все це разом і є пізнання.**

Їх гармонійне поєднання в певній особі, в суспільстві формує **світогляд**. Він постає як духовна цілісність, у якій із найзагальніших позицій пізнається світ, суспільство і людина.

Пізнання – вища форма відображення об'єктивної дійсності, процес вироблення дійсних знань.

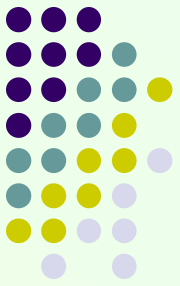
Пізнавальне відношення людини до світу

Пізнавальне відношення людини до світу здійснюється **в різних формах**: у формі *буденного пізнання, пізнання художнього, релігійного*, нарешті, у формі *наукового пізнання*.

Перші три області пізнання розглядаються на відміну від науки як **ненаукові форми**.

За способом взаємодії з оточуючим світом (об'єктом пізнання) виділяють такі типи

Буденне пізнання

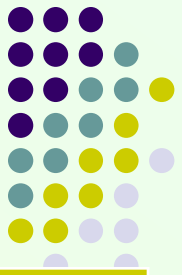
Буденне пізнання ґрунтується на пізнанні *буденного*, або повсякденного ЖИТТЯ

Наукове пізнання

Наукове пізнання ґрунтується на *науковому методі*, *наукових теоріях*

Виокремлюють три основні типи виявів відношення людини до світу: пізнавальний, оцінювальний і практичний.

ПІЗНАВАЛЬНЕ

Пізнавальне відношення людини до світу виявляється в тому, що світогляд охоплює насамперед **найбільш загальне знання про світ, історію людства й окрему людину**

ОЦІНЮВАЛЬНЕ

Світогляд включає цінності, ідеали, які регулюють соціальні стосунки в суспільстві і на основі яких відбувається **оцінювання соціальних явищ** (добро – зло, прекрасне – потворне, справедливе – несправедливе, корисне – некорисне тощо).

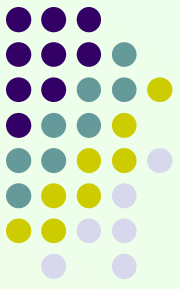

ПРАКТИЧНЕ

ПРАКТИЧНЕ ВІДНОШЕННЯ ЛЮДИНИ ДО СВІТУ
ПЕРЕДБАЧАЄ НАЯВНІСТЬ У СВІТОГЛЯДІ ПЕВНИХ
ПРАКТИЧНИХ НАСТАНОВ: ЧИНИТИ АБО НЕ ЧИНИТИ ТАК ЧИ
ІНАКШЕ, ПЕРЕТВОРЮВАТИ СВІТ, ЗМІНЮВАТИ ЙОГО.

ЦІ ВІДНОШЕННЯ ВИНИКЛИ ОДНОЧАСНО, ОРГАНІЧНО
ПОВ'ЯЗАНІ МІЖ СОБОЮ, ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІ.

НАДАННЯ ПЕРЕВАГИ БУДЬ-ЯКІЙ ІЗ ПОЗИЦІЙ МАЄ
СВОЄЮ ПЕРЕДУМОВОЮ ПЕРЕКОНАННЯ, ВІРУ В ТЕ, ЩО
ВАЖЛИВІШЕ, СУТТЄВІШЕ ДЛЯ ЛЮДИНИ – ПІЗНАННЯ,
ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЧИ ВМІННЯ ОЦІНЮВАТИ.

**ОДНЕ З КЛЮЧОВИХ
ПИТАНЬ – ЦЕ ПИТАННЯ
ПРО МОЖЛИВІСТЬ
ПІЗНАННЯ СВІТУ.**

ПІДХОДИ:

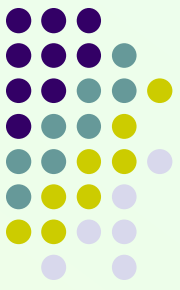
**АГНОСТИЦИЗМ,
СКЕПТИЦИЗМ І
ОПТИМІСТИЧНИЙ
ГНОСТИЦИЗМ**

Види пізнавального відношення до світу

Агностицизм (грец. α – «не, без», грец. γνῶσις – «знання, пізнання») – філософсько-пізнавальна установка, відповідно до якої неможливо однозначно довести відповідність пізнання дійсності, а отже — вибудувати істинну всеосяжну систему знання. Однак помилковим є уявлення про агностицизм як про вчення, що заперечує пізнання взагалі. Агностики вважають, що пізнання можливе лише як знання про явища (Кант) або про власні відчуття (Юм). Головною ознакою агностицизму є **заперечення можливості пізнання саме сутності дійсності, яка прихована видимістю.**

Скептицизм означає одну з наступних позицій: (принципову) обмеженість знання, отримання інформації про дійсність через сумніви та постійні перевірки чи експерименти, брак певності в існуванні позитивних мотивів для людських вчинків (цинізм).

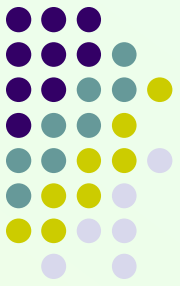
Оптимістичний гностицизм (матеріалізм), згідно з яким джерелом пізнання, сферою, звідки воно отримує свій зміст, є існуюча незалежно від свідомості об'єктивна реальність. Пізнання цієї реальності – це процес відображення її в свідомості людини, процес здобуття знання. **Знання за своєю природою – це результат відображення, це суб'єктивний образ об'єктивного світу**

Наука – це не просто система знань, але і процес їхнього одержання і застосування, це і результат спеціалізовано діяльності, що цільовим чином організована і має матеріальне і методичне забезпечення.

У якому б плані її не розглядати, наука залишається продуктом світового розвитку і носить загальнолюдський характер. Безсумнівно, розвиток науки в окремих країнах має свою специфіку і вимагає спеціального аналізу, особливо її інституціональні форми.

Наука як соціальний інститут.

Наука – це складний багатогранний феномен, який можна розглядати в різних планах. У культурологічному плані – це компонент культури, це форма передачі позитивного досвіду, що забезпечує прогрес суспільства, спадкоємний його розвиток.

Співвідношення знання і вири

Віра - визнання чого-
небудь істинним без
попередньої фактичної
або логічної перевірки,
єдино в силу
внутрішнього,
суб'єктивного
непорушного переконання,
яке не потребує для свого
обґрунтування в доказах,
хоча іноді і підшукує їх.

